Łódź, 23 XII 1909 r. Rok XIII.

№ 245.

Kalendarzyk tygodniowy:
Czw. św. Wiktoryi P.
Piąt. Wigilia. św. Irminy.
Sob. **Narodz. Chr. P.**
Niedz. **Szczepana M.**
Pon. św. Jana Ap.
Wt. św. Młodzianków.
Śr. św. Tomasza B.

Wschód sł.: godz. 8 m. 12
Zachód sł.: godz. 3 m. 46
Dług. dnia godz. 7 m. 34

Cena prenumeraty:
W ŁODZI:
Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ — „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedyńczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:
Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70
ZAGRANICĄ:
Miesięcznie „ 1 „ 10

Redakcya w Łodzi, ul. Przejazd № 8.
Nr. telefonu 593.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, illustrowany

Czwartek, dnia 23 grudnia 1909 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Hinke; w Zgierzu, w aptece p. Patka; w Tomaszowie u p. Teodora Hilla.

CENA OGŁOSZEŃ: „Nadesłane" na 1-szej stronicy 50 kop. za wiersz. **Zwyczajne ogłoszenia** za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce **Małe ogłoszenia** po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1½ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honoraryum Redakcya uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

Żądajcie KONIAK SZUSTOWA wszędzie.
(MARKA FABRYCZNA)
1863 24-

Najtańsza i Najpożyteczniejsza Książka na GWIAZDKĘ!!!
Dwa duże tomy bogato ilustrowane, z mapą Polski, oprawione razem, z bogatemi wyciskami
„Dzieje Polski"
D-ra FELIKSA KONECZNEGO.
W handlu księgarskim **Rb 2,** dla prenumeratorów „Rozwoju" tylko **1 rb. 30 k.**
Posiadamy już tylko niewielką ilość egzemplarzy!

Znakomity środek odżywczy
KEFIR K. ZYCKIEGO
poleca 423
apteka W. DANIELECKIEGO
Łódź, Piotrkowska № 130, tel. 12 93

KONSTANTY PODHORSKI
Po obu stronach ciśniny Beringa
stron 288
Kijowska drukarnia polska.
Cena księgarska **Rb. 2.**
Dla prenumeratorów „Rozwoju" ciekawe to opowiadanie mamy możność sprzedawania z ustępstwem, t. j. po
1 rb. 50 kop.

Przyjmuje zapisy na
Lekcye Tańca
do III go Kółka Młodzieży Szkół Polskich i II-go Kółka Wychowańców Gimnaz. Rządowych.
Cegielniana 56. Witold Lipiński
2832-2 Członek Francuskiej Akademii Profesorów Tańca w Paryżu.

Wina Chasła
Patrz str. 7 i 9. 4240d

BANK HANDLOWY
w Warszawie
Oddział w Łodzi
podaje do wiadomości, że w Wigilię święta Bożego Narodzenia, to jest w piątek, d. 24 Grudnia r. b. wszelkie czynności biurowe załatwiane będą tylko do godziny 12-ej w południe. 2870

Belgia i jej król.

Współcześni nie potrafią z pewnością należycie ocenić rządów króla Belgii — Leopolda II. Europa zna bowiem zbyt wiele króla belgijskiego, jako donżuana, geszefciarza, złego męża i ojca, tyrana rodziny, cynika, a daleko mniej jako męża stanu. Stosunki rodzinne i miłosne króla Leopolda wywołały wśród ludu belgijskiego żywą niechęć do jego osoby. Dawna popularność zniknęła. A jednak jako monarcha Leopold II był — i nie jest to przesadą — wzorem konstytucyjnego księcia, a dla Belgii zasłużył się nie mniej, niż którykolwiek z żyjących dziś monarchów dla swego stwa.

Belgia zajmowała żywo w XIX wieku uwagę dyplomacyi europejskiej. Była ona długo zachodnią Hercegowiną, która groziła ciągłemi zawikłaniami w Europie. Wielka rewolucya przyłączyła ją do Francyi w roku 1792. Kongres wiedeński zjednoczył w roku 1815 Belgię i Holandyę pod berło dynastyi orańskiej. Atoli Wilhelm, król holenderski, nie umiał zyskać sobie sympatyi belgijczyków.

Antagonizm między romańską i katolicką Belgią a protestancką i półgermańską Holandyą rósł ciągle. Rewolucya lipcowa w Paryżu wywołała ruch rewolucyjny w Belgii. Dynastyę orańską zdetronizowano i ogłoszono niezależność Belgii. Zatarg z Holandyą trwał jeszcze lat kilka. Ponawiały się walki o prowincye graniczne, a zwłaszcza o należący do Związku niemieckiego Luksemburg. Na czele wojsk belgijskich stał i walczył przez pewien czas polski generał Skrzynecki.

Dyplomacya europejska uznała na konferencyi londyńskiej 20 grudnia 1830 r. niezawisłość państwową Belgii. Równocześnie zaś ogłosiła ją państwem neutralnem. Zgromadzenie Narodowe nadało państwu konstytucyę w lutym 1831 roku, a 4 czerwca tegoż roku powołało na tron dynastyę Sachsen-Koburg-Gotha w osobie księcia Leopolda. Pierwszy ten król belgijski pochodził z rodziny panującej w Niemczech. Miał szczęście w życiu. Ożenił się z córką Wilhelma IV i miał zostać księciem — małżonkiem przyszłej królowej angielskiej. Na nieszczęście czy szczęście żona mu umarła i Leopold pozostał na lodzie. W roku 1830 powstały tymczasem dwa nowe królestwa: greckie i belgijskie. Oba państwa ofiarowały koronę Leopoldowi, licząc, że uzyskają w ten sposób poparcie Anglii. Leopold wybrał Belgię i wybrał dobrze. Dnia 21 lipca 1831 roku odbył uroczysty wjazd do Brukseli, zaprzysiągł konstytucyę, rozszedł się z mniej niż morganatyczną swą drugą żoną i poślubił córkę króla francuskiego Ludwika Filipa. W ten sposób zyskał dla siebie i Belgii Francyę w długich sporach z Holandyą.

Rządził rozumnie i ściśle konstytucyjnie przez lat 35. Dynastya Koburgów wzrosła szybko w znaczenie i bogactwa i skuzynowała się ze wszystkiemi prawie rodzinami panującemi w Europie.

Konstytucya w Belgii z r. 1830 utrzymała się do czasów dzisiejszych. Przesileń rewolucyjnych nie było, zwłaszcza, że Leopold I, jak i syn jego Leopold II, pragnąc umocnić się na świeżo zdobytym tronie, nie naruszali praw konstytucyjnych. Leopold I i Leopold II posiadali nadto wybitne zdolności polityczne. Ciało prawodawcze Belgii składa się z Izby reprezentantów i senatu. Izba pierwsza wybierana jest od r. 1893 na podstawie pluralnego prawa wyborczego. Każ-

dy obywatel pełnoletni (25 lat) posiada jeden głos: ojcowie rodzin, osoby wyżej wykształcone lub ce wyższy podatek, głosują dwu-względnie trzykrotnie. Suma wolności obywatelskich jest w Belgii wyższa, niż gdziekolwiek w Europie. Od 25 lat rządzi w Belgii większość katolicka. Rozwój ekonomiczny, zwłaszcza przemysłowy, doszedł do wyjątkowych wprost rozmiarów. Belgia jest dzisiaj najgęściej zaludnionym krajem w Europie, posiada znakomite drogi wodne i kolejowe, tudzież handel zamorski.

Król Leopold II rządził w Brukseli od roku 1865. Lista cywilna dawała mu tylko 3,500,000 franków rocznie,ale Leopold należał mimo to do najbogatszych panujących w Europie. Grał na giełdzie od początku rządów i zarabiał miliony. Był najwybitniejszym finansistą w całej Belgii. Jego przedsiębiorstwa, towarzystwa akcyjne i posiadłości znajdują się w Belgii, Francyi i Anglii. Wartość ich jest ogromna.

Największym „interesem" Leopolda II było utworzenie królestwa Kongo w Afryce środkowej. W 6 dziesiątku lat ubiegł. wieku wysłał słynny wydawca „N. Jork Heralda" Gordon Bennet anglika Henryka Stanleya do wnętrza Afryki, celem odszukania zaginionego podróżnika Liwingstona. Stanley odszukał Liwingstona w krainie Wielkich Jezior, poczem od wschodu przeszedł całą Afrykę aż do brzegów Atlantyku. Zwiedził po drodze dorzecze rzeki Kongo i ogłosił, że może ono dać wielkie korzyści państwu, któreby zechciało zająć je i skolonizować. Król Leopold przystąpił natychmiast do dzieła. Wydał miliony, zorganizował ogromny obszar, utworzył flotylę na rzece Kongo, a wreszcie w r. 1885 konferencya berlińska uznała go suwerenem zajętego kraju. Król zaangażował w Kongo kapitały i przemysł belgijski i zapisał Kongo, acz zadłużone, na własność Belgii, która ten dar królewski przyjęła.

Wiec w Stawiskach.

W Wielkiem Księstwie Poznańskiem, w Stawiskach pod Rybnikiem, w ubiegłą niedzielę odbył się wiec ludowy, na którym przedmiotem obrad był kierunek polityki narodowej na Górnym Szlązku.

Mimo krótkiej agitacyi na rzecz wiecu i mimo bardzo niedogodnej dla ludu pory przedświątecznej, zgromadziło się kilkuset wiecowników. Wiec zagaił dr. Biały z Rybnika. Przewodniczącym wybrano d-ra Rostka z Raciborza, długoletniego szermierza sprawy narodowej na Szlązku, który określił zadanie wiecu i w krótkiem przemówieniu wskazał na doniosłość chwili i na obecną sytuacyę polityczną.

Jako pierwszy mówce programowy zabrał głos poseł dr. Z. Seyda z Katowic, by omówić istotę narodowości i nasz stosunek do państwa pruskiego. Mowę przerywano częstemi okrzykami potępiającemi lojalistów, a wyrażającemi zgodę ze stanowiskiem mówcy.

W dalszym ciągu przyjęto jednogłośnie następującą rezolucyę:

My, dn. 19 grudnia zebrani w Stawiskach wiecownicy polscy wszystkich powiatów górnoszlązkich, oświadczamy:

zabiegi, polegające na zrzekaniu się ideału narodowego, upokarzają naród, a duchowi narodowemu na Górnym Szlązku wyrządzają szkodę;

potępiamy zapatrywania niektórych jednostek, jakoby nasz stosunek do państwa pruskiego miał podkład moralny, a uważamy, że ten stosunek ma charakter wyłącznie prawno-polityczny;

dobro narodu i interes szerokich warstw ludowych powinny stanowić samodzielnie i wyłącznie o naszym kierunku politycznym i o naszym stosunku do rządu i partyi;

wzywamy wszystkich ludzi jednej z nami myśli do zorganizowania się pod sztandarem Polskiego Towarzystwa demokratycznego, aby odeprzeć najazd partyj obcych na nasz obóz narodowy i zapobiedz szerzeniu szkodliwych myśli i dążnośc politycznych w społeczeństwie naszem.

Po uchwaleniu rezolucyi, mówił dr. Hylla obszernie o programie Polskiego Towarzystwa demokratycznego.

Postanowiono powołać do życia regulaminem przewidziany komitet prowincyonalny dla Szlązka i zaproponowano Radzie głównej następujący skład: dr. Biały, rob. Gałązka, dr. Hager, dr. Hylla, adw. Ratajski, dr. Rostek, urz. banku Wiera, adw. Wolny i rob. Prus.

Przebieg wiecu zrobił wrażenie bardzo dodatnie.

Na Dalekim Wschodzie.

„Ruskoje Słowo" przynosi w ostatnim numerze zaczerpnięte jakoby z najzupełniej wiarogodnego źródła, szczegóły referatu Kokowcewa o jego podróży i o sytuacyi na Dalekim Wschodzie. Ciekawy ten pogląd ministra skarbu na kwestye tak bardzo dziś aktualne podajemy na odpowiedzialność „Rusk. Słowa."

Kokowcew jest zadowolony ze swojej podróży. Wyjaśniła ona zawikłaną sytuacyę, która się wytworzyła po zawarciu traktatu rosyjsko-chińskiego 27 kwietnia 1909 roku. Stosunki Rosyi z Chinami powikłały się od chwili rozpoczęcia budowy kolei na terytoryum chińskiem, a stały się naciągniętemi jeszcze bardziej po powstaniu bokserów. Rosyanie byli w oczach chińczyków nie stroną, z którą się zawiera umowy, ale wprost zdobywcami. Taka fałszywa pozycya pozostała i po zawarciu pokoju w Portsmouth.

Wypadek w Charbinie z konsulem niemieckim posiada tego rodzaju znaczenie, że umożliwia Rosyi ostatecznie wykonanie stosunku do Chin. Rosya musi dowieść, że jest dobrym sąsiadem państwa Niebieskiego. Zresztą Rosya zawsze obstawała przy zasadzie niepodzielności terytoryum chińskiego.

Rosya musi w granicach posiadłości kolei Wschodnio-Chińskiej zachować funkcye policyjne i ochronę linii kolejowej. Na wyprowadzenie wojsk rosyjskich z Mandżuryi naturalnie zgodzić się nie można; byłby to bez kwestyi błąd. Oddziały, które bronią kolei, powinny tam pozostać, a wymagania Chin w tym względzie są nie do przyjęcia. Niestety, pertraktacye z rządem chińskim są trudne, z powodu zwykłego sposobu prowadzenia rokowań w krajach azyatyckich.

Jednym z głównych czynników, które wpływają na rozstrzygnięcie wypadku charbińskiego, są pretensye dwóch mocarstw — Niemiec i Ameryki. Kokowcew uważa za stosowne ustąpić wymaganiom Chin pod pewnym względem, a mianowicie stworzyć w Charbinie rządy municypalne na podstawie zupełnego równouprawnienia.

Rosyanie, europejczycy i chińczycy będą mieli równe prawa i obowiązki w samorządzie miejskim, do kompetencyi zaś tego samorządu będą należały podatki, bruki, szkoły i służba zdrowia. Rosya nie ma nawet nic przeciwko temu, ażeby Charbin miał własną policyę miejską. Jedno tylko, co nie powinno podlegać władzom chińskim, to linia kolejowa, jej policya i ochrona.

Jednem z najbliższych zadań Rosyi jest rozstrzygnięcie kwestyi kolei mandżurskiej. Po wojnie i utraceniu południowej części kolei straciła ona dla Rosyi dawne znaczenie. Jednakże w ciągu ostatnich trzech lat kolej się rozwija i można się spodziewać w przyszłości wzrostu jej dochodów. Ale w organizacyi kolei są braki, a poza tem przechodzi ona po obcem terytoryum i z wielu względów jest dla Rosyi niedogodna.

Minister skarbu uważa nawet, że sprzedanie tej kolei jest zupełnie możliwe bez żadnego uszczerbku dla Rosyi. Z chwilą, kiedy będzie zbudowana kolej amurska, kolej mandżurska traci dla Rosyi wszelkie znaczenie. Sprzedanie kolei mandżurskiej jest wogóle w chwili obecnej możliwe, a nawet pożądane ze względu na finanse rosyjskie. Kolej kosztowała Rosyę 350 milionów rubli, sprzedać ją możnaby było jakiemuś wielkiemu towarzystwu zagranicznemu. Na razie niema żadnych propozycyi w tym względzie i projekt sprzedaży nie przybrał jeszcze form konkretnych.

Trzecim zasadniczym punktem rosyjskiej polityki na Dalekim Wschodzie są stosunki z Japonią, a te w ostatnich czasach nie pozostawiają nic do życzenia. Ludność rosyjska na Wschodzie jest zaniepokojona pogłoskami o możliwości wojny. Obawy te są najzupełniej bezpodstawne. Choć Japonia fortyfikuje się i reformuje swoją armię, nie jest to groźbą, skierowaną do Rosyi.

Musi Rosya obecnie zwrócić poważną uwagę na rozwój ekonomiczny kresów wschodnich. Należy wzmódz kolonizacyę rosyjską w kraju Amurskim. Żadna burza ze Wschodu nie grozi, a zadaniem Rosyi nie przygotowywać się do nowej wojny, ale likwidować smutne rezultaty przeszłości.

„Russkoje Słowo" zapewnia, że powyższy pogląd ministra skarbu jest zarazem poglądem całego gabinetu.

O reformę sądów miejscowych.

Nad toczącemi się obecnie w Dumie państwowej obradami w przedmiocie reformy sądów miejscowych, „Słowo" warszawskie takie czyni uwagi:

„Co jest głównem zadaniem sądownictwa? Zdawałoby się, że odpowiedź na to prosta i może być tylko jedna: wymiar sprawiedliwości. Ale minister Szczegłowitow innego jest zdania. Według niego głównem zadaniem sądownictwa jest szerzenie i utrwalenie idei państwowej. „Prawo rosyjskie—tak mówi minister—przemawia do ludności państwa rosyjskiego w języku rosyjskim, wobec czego jest pożądanem, aby i sędzia rosyjski przemawiał do ludności w tym języku".

Biskup Eulogiusz, po wysłuchaniu tej mowy, tak rozumuje: Są dwa punkty zapatrywania, obywatelski, na którym stoją obcoplemieńcy i państwowy, na którym stoi minister. Obywatelski to ten, któryby pragnął, aby obywatel państwa mógł się z sędzią porozumieć, bo inaczej ten obywatel, gdy nie po jego myśli wypadnie decyzya sądu, będzie może zdania, że trudność porozumienia się stanęła temu na przeszkodzie. Biskup Eulogiusz ma na to sposób: niech każdy, kto ma szczęście być obywatelem rosyjskim, nauczy się języka rosyjskiego.

Ale jeżeli ten obywatel jest biedakiem, który nie może nauczyć się języka sędziego, bo od zarania życia musi pracować na chleb powszedni. Niema zresztą na wpisowe, a szkół bezpłatnych też nie znajdzie. Czyż dlatego musi się zrzec możności porozumienia się z tym, który mu ma wymierzyć sprawiedliwość?

Na dobre przekłady, na to zgadzamy się z panem ministrem, liczyć nie można. Czy jednakże wobec tego nie byłoby naturalniej, bo łatwiej, aby kilkuset sędziów znało język dziesiątków milionów obywateli kraju?

Mówimy wyłącznie ze stanowiska czysto praktycznego. Ale mamy i swoje zasadnicze. Jest ono odmienne od stanowiska p. Szczegłowitowa i biskupa Eulogiusza. Tylko w danej chwili, w danych warunkach, toczyć spór o zasady — szkoda, zaiste, czasu.

Z DUMY.

Podczas wczorajszych rozpraw nad projektem do prawa o podatku od nieruchomości, przeszła niespodzianie poprawka Sazonowicza, polegająca na tem, aby podatek od nieruchomości w Cesarstwie wynosił 6%, zaś w Królestwie Polskiem 10%, większością zaledwie dwóch głosów. Rezultat głosowania zależał w zupełności od Koła Polskiego, które podczas głosowania nie było obecne w komplecie. Udział w głosowaniu wzięło 6 polaków.

Istotnie ze sprawozdania petersburskiej Agencyi telegraficznej widać, że podczas pierwszego głosowania na sali obrad było obecnych 165 posłów. Ilość ich podczas głosowania powtórnego wzrosła do liczby 260, co wykazuje znaczne zainteresowanie sprawą wśród ogółu posłów. Trudno zrozumieć, dlaczego Koło Polskie nie przybyło na głosowanie w komplecie.

Dodać należy, że poprawkę Sazonowicza w pierwszem czytaniu odrzucono poważną większością głosów.

Sprawa ta nie jest jednak przesądzoną, bo nastąpi jeszcze trzecie czytanie projektu, a wówczas polacy wniosą nową poprawkę, znoszącą wniosek Sazonowicza.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Sławomira. Jutro Godysławy.

WYSTAWA. Dziś i codziennie (w lokalu, ul. Mikołajewska nr. 40) wystawa antialkoholiczna

CHOINKA. Jutro w Przytułku starców i kalek (ul. Dzielna 52) „Choinka".

KRONIKA.

(a) **Z przemysłu.** Od kilku dni bawi w Łodzi grono kupców, przybyłych z różnych stron Cesarstwa. Wśród kupców znajdują się i hurtownicy. Tranzakcye zawierane są głównie z drobnymi fabrykantami na towary bawełniane, oddawane tanio. Większe przedsiębiorstwa, skutkiem podrożenia cen przędzy, wolą ograniczać czas roboczy i ilość wytwórstwa, aniżeli zbywać towar taniej, ze stratą; tymczasem drobni fabrykanci, nie mogąc dalej produkować w teraźniejszych ciężkich warunkach, zmuszeni są, dla zbytu swego wyrobu, oddawać kupcom towar po cenach tanich i nawet na kredyt krótkoterminowy.

Tutejsze sfery przemysłowe zaniepokojone są ciągle napływającemi protestami weksli z Cesarstwa. Odbija się to ujemnie na interesach firm fabrycznych.

(h) **Ze Zgromadzenia majstrów tokarskich.** Wczoraj w lokalu „Liry" (Mikołajewska 11) odbyło się zebranie kwartalne członków Zgromadzenia majstrów tokarskich, pod przewodnictwem podstarszego majstra p. Olecha, w obecności asesora cechowego p. Stanisława Bocheńskiego.

Po zapisaniu dwóch uczniów i wypisaniu jednego na czeladnika, asesor objaśnił, że zapisywanie i wypisywanie uczniów na czeladników oraz i majstrów do specyalnych ksiąg cechowych, powinni stwierdzić podpisami swemi każdorazowo majstrowie, czeladnicy i uczniowie obecni.

Wielu majstrów w rozmaitych cechach jednocześnie zapisuje ucznia i wypisuje go na czeladnika, co daje sposobność do nadużyć nie dających się łatwo wykryć przy braku podpisów.

Następnie wywiązała się ożywiona dyskusya w kwestyi uczniów, czy mają prawo przyjmować ich do nauki majstrowie niecechowi — i czy majstrowie ci mogą prowadzić swe rzemiosła. Asesor cechowy wyjaśnił, że podług ustawy z 1816 roku o zgromadzeniach cechowych, kto nie jest majstrem cechowym, nie może przyjmować uczniów na naukę; uczeń taki winien być przez urząd starszych odebrany od takiego majstra i przez tenże urząd oddany na praktykę do majstra cechowego. Taż sama ustawa mówi, że każdy ma prawo prowadzić swe rzemiosło, choćby nie był majstrem cechowym, byleby wykupił koncesy, to jest opłacał podatki.

Omawiano również kwestyę reformy ustawy cechowej z 1816 roku, w której wiele punktów, jako niezgodnych z duchem czasu i potrzebami społecznemi, należy usunąć lub uzupełnić nowemi.

Po skończeniu obrad połamano się opłatkiem i zakończono posiedzenie koleżeńską pogawędką.

(h) **Z Tow. asenizacyjnego obywatelskiego „Sanitas".** Dnia 29 b. m., o godzinie 6 po południu, w III oddziale straży ogniowej ochotniczej przy ulicy Mikołajewskiej odbędzie się ogólne zebranie udziałowców tego Towarzystwa.

(h) **Z kolei.** Z powodu nadchodzących świąt Bożego Narodzenia, ekspedycye towarowe na kolejach będą nieczynne jutro od godz. 12 w południe do poniedziałku rano.

(h) **Z tramwajów.** Jutro wagony kolei elektrycznej miejskiej kursować będą do godziny 9-ej wieczorem, poczem będą puszczone w ruch dopiero w sobotę o godzinie 12-ej w południe.

(a) **Z Towarzystwa kultury polskiej.** Staraniem tutejszego oddziału Towarzystwa kultury polskiej odbędzie się zaraz po świętach odczyt Jerzego Kurnatowskiego o „Istocie demokracyi", który doznał w Warszawie wielkiego powodzenia.

(f) **Z gminy żydowskiej.** Gmina żydowska zawiadamia nas, że odbywające się obecnie codziennie zebrania nie dotyczą sporządzenia nowego budżetu, lecz rozłożenia składki szkolnej; gmina nie robi z tych posiedzeń tajemnicy.

Zebrania te odbywają się już od 3-ch tygodni. Zaproszono na nie 80 osób z pośródp tutejszych obywateli, z których dotychczas zrybyło 35.

(f) **Pop's w szkole freblowskiej.** Wczoraj, w szkole freblowskiej p. Celestyny Daleszyńskiej doroczny popis rozpoczął się uroczystem odśpiewaniem modlitwy przy akompaniamencie fortepianu, poczem zabrzmiały piosnki chóralne dzieci. Dalej nastąpiły marsze, wierszyki, monologi i dyalogi.

Ogólne zainteresowanie wywołał dyalog Bełzy, deklamowany z wielkiem przejęciem przez dwoje 3-letnich bobiąt.

Następnie dzieci z wielką powagą odtańczyły poloneza i wesołe, żywe tańce góralskie.

Na zakończenie nastąpił śpiew do Gwiazdki i odsłonięcie choinki poczem rozdano dzieciom cenzury i podarki, które wywołały ogromną radość.

(a) **„Gwiazdka".** Wczoraj, o godzinie 5-ej po południu, w przytułku gniazda Towarzystwa opieki nad dziećmi (Milsza 16) odbyła się tradycyjna uroczystość „Gwiazdki".

W sali, na pierwszem piętrze, zgromadzono, dookoła jarzącej choinki. czysto i schludnie ubraną dziatwę.

Po odśpiewaniu pięknych kolend, jeden ze starszych wychowańców w zręcznym czterowierszu dziękował za doznawane dobrodziejstwa obecnym paniom opiekunkom.

Następnie dziatwa popisywała się deklamacyą i śpiewem. Chóry dziecięce brzmiały czysto i równo, chłopcy i dziewczęta mówiły wierszyki poprawnie, co stanowi zasługę kierowniczki panny Kalinowskiej.

Uroczystość zakończono rozdawnictwem dziatwie podarków gwiazdkowych: łakoci, bakalij, zabawek i t. p.

Wszyscy wychowańcy przytułku, w liczbie 80, obdarzani npominkami dziękowali gorąco opiekunkom komitetu.

(a) **Ofiara.** Rodzina b. p. Rapaporta ofiarowała na szkołę handlową przy Stowarzyszeniu subjektów handlowych rb. 300; oraz na kasę wdów i sierot rb. 200.

(—) **Przedłużenie terminu konkursu dramatycznego.** Z powodu życzeń, wyrażonych przez różne koła literackie, dyrekcya teatrów warszawskich, zgodnie z opinią komitetu sędziów («jury»), postanowiła przedłużyć termin nadsyłania utworów na konkurs dramatyczny teatrów warszawskich do d. 31-go marca 1910 r. (nowego stylu).

Dotychczas na ręce kierownika literackiego dramatu i komedyi nadesłano sztuk 48. Dokładny spis wszystkich utworów konkursowych ogłoszony będzie później. Dyrekcya teatrów rządowych warszawskich uprasza wszystkie pisma polskie o powtórzenie niniejszego doniesienia.

(—) **Konkurs matematyczny.** Koło matematyczno fizyczne w Warszawie ogłasza konkurs na temat: „Pola figur płaskich prostokreślnych i objętości brył wielościennych w wykładzie szkolnym".

Żądane jest przedstawienie metodyczne powyższych rozdziałów geometryi szkolnej w szeregu lekcyj wzorowych z uwzględnieniem ścisłych wymagań naukowych.

Nagroda za najlepszą z uznanych prac, czyniących zadość warunkom konkursu i napisanych językiem poprawnym i jasnym, wynosić będzie 50 rubli. Rękopisy nie nagrodzone, lecz wyróżniające się zaletami wykładu, mogą być odznaczone wzmianką zaszczytną.

Rękopisy powinny być pisane czytelnie, jeżeli to możliwe—na maszynie, wzory pismem ręcznem.

Nazwisko autora nie powinno być na rękopisie wymienione.

Rękopis powinien być opatrzony obranym przez autora znakiem, który ma się również znajdować w kopercie zapieczętowanej, zawierającej wewnątrz nazwisko autora.

Termin ostateczny do nadesłania rękopisów pod adresem Koła matematyczno fizycznego w Warszawie (Bracka № 18) oznacza się na dzień 30-ty kwietnia 1910 roku w południe.

Rękopisy nie nagrodzone i nie odznaczone mogą być zwrócone w ciągu miesiąca po ogłoszeniu wyniku konkursu, po tym zaś terminie wraz z kopertami będą zniszczone.

(—) **Rady pedagogiczne.** Na skutek poruszonej przez władze naukowe sprawy: czy przy zakładach naukowych prywatnych mają prawo istnieć rady pedagogiczne, — ministeryum oświaty zawiadomiło kuratora okręgu naukowego, że nie ma nic przeciwko zwoływaniu pod przewodnictwem właścicieli zakładów zebrań nauczycielskich, na których toczyć się będą obrady w sprawach pedagogicznych. Zebrania takie powinny posiadać charakter doradczy. Ministeryum zaznacza jednocześnie, że za kierunek wykładów w zakładach prywatnych, przy istnieniu rad pedagogicznych, osobami odpowiedzialnemi są właściciele zakładów, bez względu na to, czy działać będą samodzielnie, czy też w myśl uchwał rad pedagogicznych.

(x) **Indye nadgangesowe.** Artystyczna panorama „Terra" wystawiła wspaniałą podzwrotnikową seryę »Indye angielskie.« Przepyszne obrazy bujnej roślinności, las bananów, niezrównane typy tubylcze, ludności, kapłanów buddyjskich, wylew Gangesu, ruiny świątyń buddyjskich i pałaców nababów wschodnich, dalej pełne egzotycznego uroku stawy święte, nakoniec widok Bombaju i „krowy świętej" składającą się na tę niezwykłą seryę.

(a) **Kradzieże.** Wczoraj władze policyjne ujęły 31-letniego Jana Szpermana w chwili, gdy spełniał kradzież w mieszkaniu Maryanny Kielm, przy ul. Grabowej nr. 17, wspólnie z jakimś towarzyszem, który jednak zdołał umknąć. Po przyprowadzeniu do kancelaryi VI cyrkułu policyjnego okazało się, że Szperman przebywał za cudzym paszportem, wydanym przez gminę Długie, pow. brzezińskiego, na imię ojczyma jego, Jana Zachert. Szperman uciekł z Syberyi, dokąd zesłany był administracyjnie. Przybywszy do wsi Długie, osobiście udał się do gminy po paszport, przedstawiwszy się jako Zachert. Następnie zmienił w paszporcie datę urodzenia i z dokumentem wywędrował do Łodzi. Szperman, nie ujawniwszy nazwiska wspólnika, przyznał się do fałszerstwa dokumentu i do licznych kradzieży razem z innymi.

— Do mieszkania Jana Macka (Srednia 33) za pomocą podrobionego klucza dostali się złodzieje i wynieśli kosz z różnemi rzeczami, wartości 150 rb.

(a) **Aresztowanie.** Wczoraj agenci wydziału śledczego aresztowali bandę złodziejów, złożoną z siedmiu osób, która operowała od dłuższego czasu w obrębie IV, V i VI cyrkułu policyjnego w Łodzi.

(h) **Pożar.** Dziś, o godz. 9 rano, do fabryki Reichmana przy ul. Wólczańskiej nr. 234 zawezwano II i IV oddziały straży ogniowej, które stwierdziły, że pali się przędza na samoprząśnicy. Ogień ugasił oddział IV.

(p) **Z głodu.** Wczoraj wieczorem na ul. Wólczańskiej nr 185 znaleziono w zupełnem wyczerpaniu sił Józefa Stańczyka, lat 23, b. robotnika, obecnie bez zajęcia i mieszkania. Po udzieleniu mu doraźnej pomocy przez lekarza Pogotowia, pozostawiono go na miejscu pod opieką publiczności i policyi.

(p) **Ogólnemu osłabieniu** wczoraj uległy cztery osoby, jedną z nich odwieziono do Przytułku na ul. Dzielną, jedną do mieszkania na ul. Franciszkańską, a jednego do szpitala Aleksandra. Wszystkim czterem doraźnej pomocy udzielili lekarze Pogotowia.

(p) **Wypadki.** Na ulicy Konstantynowskiej nr. 28 Abram Zalc, handlarz uliczny, lat 42, poślizgnąwszy się, upadł i okaleczył głowę; na ul. Targowej nr. 65 Matylda Berg, lat 48, żona majstra fabrycznego, także wskutek upadku zwichnęła w ramieniu lewą rękę. Poszwankowanym lekarze Pogotowia udzielili doraźnej pomocy.

(p) **Nieszczęśliwa.** Na ul. Nowo-Cegielnianej nr. 20 znaleziono Maryę Golejbską, służącą, lat 21, wyrzuconą na bruk, gdzie rozpoczęła poród. Przybyły lekarz Pogotowia odwiózł ją do Przytułku położniczego na ul. Dzielną.

(p) **Napad.** Wczoraj wieczorem na rogu ulic Długiej i Konstantynowskiej na przechodzącego Franciszka Taszeńskiego, robotnika, lat 27, napadł jakiś człowiek i ostrem narzędziem zadał mu ranę w głowę. Ranę opatrzył lekarz Pogotowia.

*

(h) **Zebranie obywateli Bałut i Żubardzia.** Na wczoraj było zapowiedziane ogólne zebranie obywateli Bałut i Żubardzia w kwestyi powierzenia eksploatacyi rzeźni, wybudowanej na Bałutach. Z powodu jednak przybycia na zebranie 350 osób, a potrzeba jest 640 osób, zebranie nie doszło do skutku, odbędzie się ono dnia 27 b. m., t. j. w poniedziałek o godz. 10-ej rano, w rzeźni na Bałutach.

(h) **Rzeźnia na Bałutach.** Na przestrzeni blizko 3 morgowej pobudowano rzeźnię na Bałutach. Na części frontu pobudowano dom administracyjny piętrowy. Prawie na środku tego placu postawiono budynki, przeznaczone — po jednej stronie — na rzeź bydła, po drugiej — na rzeź trzody; w środku zaś stać będzie kocioł o wysokiem ciśnieniu. Oba te pawilony połączone są ze sobą długim korytarzem, przy którym będą składy na mięso, mikroskopy, gabinet weterynarza. Dogodniej tu będzie, niż w rzeźni miejskiej, zarówno ze względu na konstrukcyę pawilonów, jak i na połączenie korytarzem, usuwające potrzebę wychodzenia na powietrze dla załatwienia czynności rzeźniczych.

W wysokich piwnicach pod rzeźnią mieszczą się akumulatory, dynamo-maszyny, maszyny do wytwarzania gazu, kocioł do centralnego ogrzewania i kocioł z gorącą wodą.

W głębi podwórza pobudowano obory muro-

wane. Na drugiej zaś stronie placu mieścić się będzie targ na bydło i trzodę.

Wszystkie budynki są skanalizowane, nieczystości kanałami spływać będą do specyalnego zbiornika i tam ulegną oczyszczeniu.

W rzeźni tej będzie można dziennie bić około 350 sztuk trzody i około 200 sztuk bydła.

SZTUKA I PIŚMIENNICTWO.

(x) **Teatr polski**. Pierwszy dzień świąt Bożego Narodzenia (piątek, dnia 25 b. m.) przyniesie dwa widowiska: o godz. 3 po południu po cenach popularnych ukaże się po raz ostatni w bieżącym sezonie farsa p. t. „Opiekuj się Amelią“, w której wystąpi po raz pierwszy po powrocie do zdrowia p. Kamiński, wyborny wykonawca roli Marcelego; wieczorem zaś tego dnia dany będzie dla uczczenia 150-ej rocznicy urodzin Schillera — jeden z najpiękniejszych jego dramatów „Intryga i Miłość“ z paniami: Bolesławską, J. Czechowską, Daniłowiczówną i Wierzejską, oraz pp.: Mielewskim, Bolesławskim, Zielińskim, Tatarkiewiczem, Nowakowskim i Norskim. Sztuka ta, której reżyseryę prowadzi p. Mielewski, otrzyma niezwykle staranną, całkowicie nową stylową wystawę; piękne meble stylizowane z masy papierowej obmyślił i wykonał artysta naszej sceny p. Wiktor Kamiński.

— W drugi dzień świąt (niedziela, 26 b. m.) odbędą się również dwa widowiska: o godz. 3-ej po południu po cenach najniższych popularna sztuka historyczna „Obrona Częstochowy“, z p. Bolesławskim, znakomitym odtwórcą roli «Księdza Przeora Kordeckiego» na czele; wieczorem zaś o godz. 8 m. 15 wznowienie sensacyjnej sztuki na tle powieści Conan Doyl'a p. t. «Sherlok Holmes», która w swoim czasie obiegła z niezwykłym sukcesem wszystkie sceny Europy. Tytułową rolę w „Sherloku“ wykona dyr. Zelwerowicz, który przed trzema laty zdobył sobie olbrzymie powodzenie wykonaniem tej kreacyi w Krakowie.

(f) **Z teatru ludowego**. Sprzedaż biletów na wystawiane w święta „Jasełka“ idzie raźno. Niektóre z fabryk nadesłały zbiorowe zamówienia na bilety.

OFIARY.

Na gniazdo Tow. opieki nad dziećmi.

Zamiast wieńca na trumnę ś. p. Kazimierza Sokołowskiego, Stefan Lemené 5 rb.

Zamiast kwiatów na trumnę ś. p. Kazimierza Sokołowskiego, Maternicey 5 rb.

Z ostatniej chwili.

(x) **Z żałobnej karty**. Wczoraj, o godz. 3½ po południu wyprowadzono z mieszkania zamienionego na kaplicę ciało ś. p. Kazimierza Sokołowskiego do kościoła Dobrego Pasterza na Bałutach.

Plany na ten niewielki kościołek wyszły z pracowni nieboszczyka, który chciał cały ten budynek przybrać w drewniane zakopiańskie, modrzewiowe ozdoby.

Zwłokom prócz rodziny towarzyszyli liczni koledzy zmarłego z Rygi i znajomi.

Eksportował zwłoki ks. Dobrogoski, umyślnie przybyły z Konstantynowa, w asystencyi kilku księży.

Dziś o godz. 10-ej rano zostało odprawione przy zwłokach w kościele Dobrego Pasterza żałobne nabożeństwo, poczem ksiądz Witalis, kapucyn, wypowiedział mowę pogrzebową, podnosząc zasługi zmarłego, jako obywatela kraju i człowieka, następnie, przywdziawszy kapę żałobną, wyprowadził kondukt na cmentarz.

Kondukt rozpoczynali uczniowie gimnazyum niemieckiego, którym rysunków wykładał zmarły. Przed wrotami cmentarnemi wzięli trumnę na swoje ramiona koledzy »Arconii«, oraz byli wychowańcy politechniki ryskiej i zanieśli ją do grobu. Tu przemówił jeden z robotników, zaznaczając, że zmarły odznaczał się szlachetnem sercem i starał się wszelkiemi siłami o podźwignięcie wiedzy fachowej i nauki wśród robociarzy.

Była to jednostka bardzo dodatnia i niezbyt dostrajająca się do warunków ciężkich, miejscowych.

To też, żegnając zwłoki te w paru słowach, zakończył mówca, aby

Ziemia, którą ukochał, była mu lekką!

Ks. kanonik Szmidel oczekiwał na cmentarzu na zwłoki.

Z WARSZAWY.

* Wystawa miast-ogrodów i przyrodnicza.

Podjęta i zorganizowana zjednoczonemi siłami dwóch instytucyj, Towarzystwa hygienicznego i Towarzystwa miłośników przyrody wystawa miast ogrodów i przyrodnicza weszła już na drogę urzeczywistnienia.

Odbyła się już w tej sprawie narada delegatów rzeczonych instytucyj z udziałem zaproszonych osób, interesujących się tym projektem, oraz przedstawicieli prasy.

Cel wystawy zobrazował dr. Kramsztyk, ze szczegółami jej organizacyi zapoznał zebranych dr. Dobrzyński. Budżet przypuszczalny wystawy oznaczono na 30,000 rb. Udział sił przemysłowych został zapewniony. Co do funduszu gwarancyjnego, organizatorzy mają nadzieję, iż uda się go zgromadzić drogą zebrania odpowiednich deklaracyj od instytucyj i osób prywatnych, pragnących dopomódz sprawie.

Następnie postanowiono zwrócić się do prezydenta Millera o pozwolenie urządzenia wystawy w parku praskim.

Wreszcie wybrano komisyę, która ma opracować budżet wystawy, regulaminy i prowadzić dalszą akcyę organizacyjną; do komisyi wybrani zostali pp.: dr. I. Polak, dr. Z. Kramsztyk, dr. Dobrzyński, architekt Skórewicz, architekt Loeve, inż. Furhjelm, Neuman i Rafałowicz.

Następne zebranie odbędzie się po Nowym Roku.

* Wystawa farmaceutyczna.

Przed kilku miesiącami, z inicyatywy przemysłowca p. Franciszka Karpińskiego, omówiono projekt urządzenia w Warszawie wszechrosyjskiej i polskiej wystawy farmaceutycznej. Członkowie komitetu rzeczonej wystawy wybrali p. Karpińskiego na prezesa, który w imieniu komitetu wniósł podanie do ministeryum o pozwolenie na urządzenie wystawy.

Wczoraj nadeszła z Petersburga odpowiedź przychylna, wkrótce więc odbędzie się zebranie komitetu, który opracuje szczegółowy program wystawy, i ogłosi termin jej otwarcia.

Bomba w Petersburgu.

W uzupełnieniu wczorajszego telegramu z Petersburga, o wybuchu bomby w domu Iwanowa przy ul. Saratowskiej i Astrachańskiej dodajemy, iż podczas wybuchu zginął naczelnik wydziału „ochrany“ Karpow; agent zaś ochrany został ciężko ranny, Okazuje się, iż sprawa przybiera jeszcze bardziej sensacyjny obrót, niżby się w pierwszej chwili zdawać mogło. Osobistość właściciela mieszkania Woskresienskiego jest bardzo tajemnicza. Kim jest on w istocie—niewiadomo. Są wszakże dane, iż był rewolucyonistą, służącym rzekomo w ochranie i dzięki temu zorganizował zamach. Sprawa przybiera niesłychany rozgłos. Dowodzą tego następujące telegramy otrzymane od korespondentów przez „Goniec Wieczorny“ w Warszawie:

Petersburg (Wł). Godz. 9 min. 14 wiecz. Na dzisiejszem posiedzeniu Izby Państwowej kadeci wnieśli nagłą interpelacyę, czy ministrowi spraw wewnętrznych wiadomy jest stosunek petersburskiego wydziału ochrany do wybuchu w domu Iwanowa przy ul. Saratowskiej, gdzie zginął naczelnik wydziału ochrany.

Berlin (Wł). Godz. 10 m. 15 wiecz. Korespondenci petersburscy pism tutejszych, a mianowicie „Local Anzeiger'a“ i Berliner Tageblatt'u, donoszą szczegóły, dotyczące zamordowania naczelnika ochrany petersburskiej Karpowa za pomocą wybuchu bomby.

Dowiadują się oni ze źródeł wiarogodnych, że Karpow został podstępnie zwabiony do mieszkania Woskresienskiego i wciągnięty w zasadzkę. Zamach uplanowany był z góry i Karpow, mimo zachowania wszelkich ostrożności nie uniknął śmierci. Rzekomy Woskresienskij jest rewolucyonistą-prowokatorem. Sprawa zapowiada sensacyę.

Petersburg (Wł.) g. 11 m. 32 w nocy. Na posiedzeniu wieczornem Izba państwowa przyjęła interpelacyę kadetów w sprawie wczorajszego wybuchu i na jej załatwienie wyznaczyła termin trzydniowy.

Petersburg (Wł). Śledztwo przedwstępne zostało już przeprowadzone. Prokurator oświadczył, iż Karpow padł ofiarą swych obowiązków.

„Kuryer Warszawski“ otrzymał depeszę własną, iż interpelacyę uzasadniał Milukow i że wywołała ona w izbie żywą dyskusyę.

W imieniu rządu wyjaśnienia dawał prokurator izby sądowej Korsak, dowodząc że najwidoczniej Karpowa wciągnęli w zasadzkę socyaliści-rewolucyoniści, aby go zamordować. Sazonow oświadczył się przeciw nagłości wniosku oraz Guczkow, Bobrinskij za nagłością.

Izba odesłała interpelacyę do komisyi.

TELEGRAMY.

Petersburg, 22 grudnia. (P.) Rada ministrów przyjęła podlegający wniesieniu do Dumy projekt prawa o rozprzestrzenieniu działania ustawy z r. 1890 o ziemstwach na gub. witebską, wołyńską, kijowską, mińską, mohylowską i podolską, z pewnemi zmianami, wywołanemi przez stosunki miejscowe; dalej projekt o porządku uwalniania z poddaństwa rosyjskiego osób, korzystających z praw obywatelstwa finlandzkiego i wreszcie projekt o przedłużeniu do dn. 14 stycznia 1912 r. prawa, pozwalającego na sprowadzanie bez cła z zagranicy okrętów morskich.

Petersburg, 22 grudnia. (P.) Ministeryum oświaty poleciło kuratorom okręgów naukowych zbadać starannie świadectwa osób, które ostatniemi czasy zdawały egzamin na dentystów, a na przyszłość wydawać dyplomy na dentystów nie inaczej, jak po sprawdzeniu dokumentów, przedstawionych przez kandydatów.

Petersburg, 22 grudnia. (P.) Przedłużono stan ochrony wzmocnionej do d. 17 września r.p., lub do wydania nowego prawa o stanach wyjątkowych: na kolei moskiewsko-niżegorodzkiej w granicach gub. włodzimierskiej, w Rostowie nad Donem i w okręgu taganroskim.

Petersburg, 22 grudnia. (P.) Ministeryum handlu pozwoliło obywatelowi francuskiemu, Defretowi, urządzić w styczniu r. p. w Petersburgu międzynarodową wystawę awiatyczną.

Petersburg, 22 grudnia. (P.) Senat wyjaśnił, iż kompetencya senatu nie sięga w sprawach rozporządzeń władzy wojskowej w miejscowościach, w których istnieje stan wojenny.

Odesa, 22 grudnia. (P.) W nowo budowanym domu Skarzyńskiego przy ul. Ekaterynieńskiej, zawaliła się oficyna trzypiętrowa. Trzech robotników straciło życie, trzech zaś odniosło rany.

Odesa, 22 grudnia. (P.) Dzisiaj o godzinie 10 zrana, wyruszył do Warny parowiec rosyjskiego Towarzystwa żeglugi i handlu „Imperator Nikołaj II“, zawierający wystawę pływającą przemysłu rosyjskiego.

Petersburg, 22 grudnia (P.) Według wiadomości uzupełniających, wybuch przy ulicy Astrachańskiej nastąpił w domu dostawcy Iwanowa w dzielnicy Wyborskiej w pobliżu mostu Samponjewskiego. Dom ma dwa fronty: od ulicy Saratowskiej i Astrachańskiej.

Skutkiem wybuchu zabity został naczelnik wydziału ochrony Karpow, który wpadł w zasadzkę w mieszkaniu aresztowanego młodzieńca, zameldowanego pod nazwiskiem Woskreseńskiego. Ciężko raniony został również agent ochrony.

W mieszkaniu Woskreseńskiego znaleziono siedem paszportów.

Wiedeń 22 grudnia (P.) Izba posłów rady państwa ukończyła pierwsze czytanie projektu prawa, upoważniającego rząd do uregulowania stosunków handlowych z państwami bałkańskiemi. Projekt ten odesłano do komisyi, poczem rozpoznano jeszcze kilka innych projektów praw.

Budapeszt, 22 grudnia. Lukacs i hr. Kuenhederwary wyjechali do Wiednia dla zdania cesarzowi sprawy z rokowań ze stronnictwami parlamentu węgierskiego.

Paryż, 22 grudnia. (P). Minister spraw za-

S. P.

Kazimierzowi Sokołowskiemu

budowniczemu

zmarłemu dnia 21 grudnia 1909 r., po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, sumiennemu i utalentowanemu nauczycielowi rysunków, ukochanemu naszemu koledze i współpracownikowi, którego jasny charakter i wzorowa pilność zjednywały uznanie powszechne, poświęcamy niniejsze wspomnienie.

Kuratoryum i Kolegium nauczycielskie niemieckiego Gimnazyum reformowanego.

2878

granicznych Pichon przedstawił nadzwyczajnemu poselstwu marokańskiemu wykaz tych punktów w nocie Muleja Hafida, które rząd francuski uznaje za możliwe do przyjęcia. Pichon wręczył marokańczykom notę, w której jasno określono postanowienia rządu francuskiego. W piątek marokańskie poselstwo nadzwyczajne da odpowiedź ostateczną na wszystkie punkty.

Paryż, 22 grudnia. (P). Stowarzyszenie młodzieży katolickiej urządziło zebranie w sprawie pracy nocnej piekarzy. W zebraniu uczestniczyło 1,500 osób, a w ich liczbie wybitni członkowie parlamentu i duchowieństwa. Uchwalono rezolucyę, domagającą się zniesienia nocnej pracy piekarzy.

Paryż, 22 grudnia (P.) Do Havasa donoszą z Aten, że Liga wojskowa usiłowała wpłynąć na ministra wojny, aby nie ulegał żądaniu partyi Theotokisa i aby nie podawał się do dymisyi.

Rzym. 22 grudnia (P.) Izba deputowanych przyjęła projekt prawa o skoncentrowaniu w ministeryum marynarki wszystkich spraw, dotyczących marynarki. Przyjęła także projekt prawa o udziale Włoch w wystawach w Buenos Ayres i w Wiedniu. Sesyę izby zawieszono do dnia 19 lutego.

Seul, 22 grudnia (P.) Dokonano tu zamachu na pierwszego ministra koreańskiego, Ji. Zabójca zadał ministrowi sztyletem ranę śmiertelną.

Berlin, 22 grudnia (P.) Urzędowy „Reichsanzeiger" donosi o wymianie not pomiędzy ambasadorem niemieckim w Petersburgu, hr. Purtalesem, a zarządzającym rosyjskiem ministeryum spraw zagranicznych, Czarykowem, w kwestyi zastosowania konwencyi niemiecko-rosyjs. o spadkach z dnia 12 listopada 1874 r. Noty powyższe upoważniają do wydawania przez instytucye bankowe władzom konsularnym papierów wartościowych, od których nie opłacono jeszcze podatku spadkowego.

DZIENNE.

Bukareszt, 23 grudnia (P). Przestępca, strzelający do ministra Bratianu, usiłował popełnić samobójstwo, wyskoczywszy oknem z drugiego piętra gmachu sądowego.

Wiedeń, 23 grudnia (P). Izba posłów przyjęła projekt do prawa upoważniającego rząd do uregulowania stosunków handlowych z państwami bałkańskiemi. Część projektu, dotycząca traktatu handlowego z Rumunią, przyjęto większością 277 głosów przeciw 155, resztę, dotyczącą pozostałych państw, większością 243 głosów przeciw 181. Sesye zawieszono na czas feryi Bożego Narodzenia.

Z ostatniej chwili.

Berlin, 23 grudnia (Wł.) Gazeta „Liberté" donosi, że rząd rosyjski otrzymał od Japonii w uprzejmej formie wyjaśnienie, że transport wojska japońskiego na ląd stały, ma na celu przysposobienie aneksyi Korei.

Prasa niemiecka uważa doniesienie to, jako potwierdzenie obaw, co do rzeczywistości stanu rzeczy na Dalekim Wschodzie.

Londyn, 23 grudnia (Wł.) Poszukiwania w spalonym domu handlowym w Londynie nad trupami trwają w dalszym ciągu, ponieważ zgłosiło się wiele osób, których krewni od czasu pożaru zaginęli. Poszukiwania są bez skutku.

Berlin, 23 grudnia (Wł.) Pod Clawelo w Niemczech do pociągu pośpiesznego nieznani sprawcy dali szereg strzałów rewolwerowych. 2 pasażerów rannych.

Berlin, 23 grudnia. (Wł.) W Berlinie odbędzie się d. 27 grudnia kongres delegatów czeskich stowarzyszeń w Niemczech, w celu nawiązania ścisłych łączności pomiędzy sobą, a krajem rodzinnym.

Paryż, 23 grudnia. (Wł.) Sąd cywilny w Paryżu postanowił usunąć pieczęcie, nałożone z polecenia księżnej Ludwiki na zamek Belancor, kupiony przez króla Leopolda baronowej Vaughan, z warunkiem, że będzie zaraz dokonany spis całego urządzenia zamku.

Nicaragua, 23 grudnia (Wł.) Rewolucyoniści z Nicaragui odnieśli świetne zwycięstwo nad wojskami rządowemi. Generał Estraga szybkimi marszami postępuje pod stolicę, aby obalic nowoobranego prezydenta.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE

Stacyi centralnej K. E. Ł.

Data.	Barometr sprowadzony do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %	Kierunek i siła wiatru	Uwagi
22/XII 1 pp.	744.7	— 3.1	94	PdW 1	Z dnia 22/XII Temperatura max.—2.5° C. min.—4.7° C. Opadu 0.1
22/XII 9 w.	739.9	— 2.4	87	Pd W 3	
23/XII 7 r.	730.6	+ 1.0	81	Pd W 5	

Połączenie koleją żelazną Kairu z Przylądkiem Dobrej Nadziei.

W dniu 13 b. m. odbyło się uroczyste otwarcie dystansu drogi żelaznej, łączącej dystansy: Congo z brytańską drogą żelazną, idącą z Przylądka Dobrej Nadziei do Kairu. Jestto zdarzenie wielkiej doniosłości, albowiem kraina Katanga, obfitująca w wielkie pokłady kopalniane, otwarta zostanie dla eksploatacyi angielskiej. Linia nowozbudowana łączy Broken-Hill (w Rhodezyi) z belgijską granicą Congo i posiada 131 mil długości. Budowa jej została uskuteczniona głównie przy pomocy kapitałów angielskich.

Roboty rozpoczęto w lipcu roku zeszłego. Oprócz tego na dystansie belgijskim zbudowana została linia boczna 60 mil długości, mająca połączyć sławne kopalnie Katanga z linią główną. Za kilka lat tor kolejowy zostanie doprowadzony do Benguela, dopóki to zaś nie nastąpi, komunikacya z morzem odbywać się będzie przez Beirę. Okolica, przez którą przechodzi dystans Broken-Hill, granica belgijska, obfituje nietylko w kopalnie miedzii węgla kamiennego, ale posiada także znaczne obszary doskonale nadającej się do uprawy ziemi gdzie obecnie błądzą lwy, lamparty i stada antylop.

Na uroczystości otwarcia kolei znajdowali się i przemawiali: M. Wallace, reprezentant „Chartered Company", oraz dróg żelaznych w Rhodezyi, bar. Wangermee, reprezentant komitetu eksploatacyi górnej Katanga i doktór Soares, komisarz portugalski z Beiry. Wszyscy oni podnosili znaczenie historyczne dzieła, które, przecinając nowożytną linią komunikacyjną wzdłuż całą Afrykę, posiada dla stosunków kulturalnych, politycznych i dla techniki współczesnej równą doniosłość, jak budowa kolei amerykańskiej, łączącej Atlantyk z oceanem Spokojnym, przekopanie kanału Sueskiego, uregulowanie Nilu, oraz budowa drogi syberyjskiej.

Podkreślono również fakt ten jako dowód przymierza ekonomicznego między Wielką Brytanią, Belgią i Portugalią, zapowiadając dobroczynność jego następstw.

Rozkład pociągów.

Zimowy od dnia 28-go października.

Kolej Fabryczno-Łódzka.

Odchodzą z Łodzi: a) 12.30, b) 7.00, c) 11.25, d) 2.15, e) 3.15, f) 6.10, g) 8.10.

Przychodzą do Łodzi: h) 4.30, p) 7.05, j) 9.35, k) 10.15. l) 4.24, m) 5.25, n) 8.31, o) 11.00.

Kolej Warszawsko-Kaliska:

Odchodzą do Kalisza. o godz. 7.55, 12.20, 5.26, 6.25; **do Warszawy:** o godzinie 10.52, 12.11, 5.40.

Przychodzą z Kalisza: o godzinie 10.44, 11.57, 5.25. 9.35; z Warszawy o g. 12.10, 5.11, 6.28.

Praktycznością i oszczędnością bogacą się narody!

Dzięki nadzwyczajnie zdatnym zakupom liści tytuniowych, oraz wskutek wysokiej niekonkurencyjnej ceny hurtowej, jesteśmy w możności polecić każdemu **nawet bardzo wybrednemu palaczowi**

PAPIEROSY

„Extra" 25 sztuk 10 kop.
15 sztuk 6 kop.

jako niebywałej dotychczas dobroci.

T-wo „Laferme" w Petersburgu.

2868 5

Ostatnia poczta.

— W Bukareszcie na prezydenta gabinetu ministrów rumuńskich, Bratianu, wykonano zamach, którego szczegóły są następujące: Onegdaj, kiedy wieczorem Bratianu wysiadał przed swojem mieszkaniem z powozu, podbiegł do niego jakiś robotnik i dał trzy strzały rewolwerowe. Bratianu odniósł lekkie rany. Stan zdrowia jego nie budzi obaw. Sprawcę zamachu ujęto. Jest nim robotnik kolejowy, oddalony za to, że brał udział w zgromadzeniach socyalistycznych.

— Lekarze stwierdzili, że Bratianu otrzymał dwie rany od kul w plecy. Rany nie są niebezpieczne.

— Zajmująca wiadomość nadchodzi z Insbruku. Mianowicie donoszą tamtejsze, dobrze z Wiednia informowane „Innsbrucker Nachrichten", że w uzupełnieniu niejako zmiany regulaminu ma być ustanowiona straż parlamentarna, złożona z 40-tu ludzi, do dyspozycyi prezydenta. Straż wejdzie w życie z dniem 1 marca, ale już w styczniu przyjęte będą odpowiednie osoby, aby je w służbie wyćwiczyć. Do służby przyjęci będą wysłużeni podoficerowie najlepszej kwalifikacyi, z uwzględnieniem znajomości języków, tak, że każda narodowość będzie w straży reprezentowana.

— Posiedzenia austryackiej rady państwa odroczono na czas świąt Bożego Narodzenia po uchwaleniu budżetu, traktatów handlowych i utworzeniu stanowisk dwu jeszcze wiceprezesów izby, z których jedno ma być oddane rusinom.

— Wczoraj o godz. 1-ej po południu odbyła się uroczysta eksportacya zwłok króla Leopolda II z zamku do kościoła w Laeken, gdzie trumnę ustawiono na katafalku na środku świątyni. W pochodzie żałobnym wzięły udział nieprzejrzane tłumy publiczności. Wszystkie ulice, przez które przesunął się orszak żałobny, były przepełnione. Wszystkie okna i balkony zajęte. Wbrew życzeniu zmarłego króla, który żądał, aby pogrzeb jego był skromny, rozwinięto wielką paradę wojskową i kościelną.

— Z Aten donoszą: Z powodu podanie się ministra wojny do dymisyi (na żądanie stronnictwa Theotokisa) w Lidze wojskowej panuje wielkie wzburzenie. Z tej przyczyny sytuacya jest znowu bardzo groźna. W obawie zaburzeń rząd zarządził rozległe środki ostrożności. Przy bankach postawiono na straży żandarmów. Tak samo strzeżone są przez wojsko linie kolejowe. Doniesiono, że podobno załogi wojskowe z Nauplii i Chollis maszerują do Aten.

— W Atenach cała załoga wojskowa jest trzymana w koszarach w pogotowiu, aby mogła zapobiedz w zarodku wszelkim usiłowaniom wywołania zaburzeń.

Teatr ludowy, „APOLLO" Sellina

pod kierunkiem **W. Glogera i A. Ejmego**

odegra w święta cztery przedstawienia:
1) w sobotę, dnia 25 grudnia, o godzinie 8 wieczorem;
2) i 3) w niedzielę, d. 26 grudnia, o g. 3 pp. i 8 wiecz.
4) w poniedziałek, d. 27 grudnia, o godzinie 8 wiecz.

Jasełka czyli Narodzenie Chrystusa.

sztuka historyczna w 8 obrazach ze śpiewami i tańcami. Bilety wcześniej nabywać można w cukierni p. Konrada. Na przedstawienia popołudniowe ceny biletów zniżone.
2880—2—1

Uwaga! KORZYSTAJCIE Z OKAZYI!

Kto chce nabyć tanio ładne prezenty **na GWIAZDKĘ**, niech się uda do **Składu Przyborów do pisania i Drukarni**

A. J. OSTROWSKI

PIOTRKOWSKA 66, Telefonu 270.

Tam dostać można:

PRZYBORY do rysowania, ALBUMY do poezyi i pocztówek, ALBUMY z widokami m. Łodzi. — POCZTÓWKI na Boże Narodzenie i Noworoczne, OŁÓWKI kolorowe, PUDEŁKA z farbami, PAPIERY listowe ozdobne w pudełkach, SERWETKI ażurowe papierowe, białe i w deseniach, KAJETY w najlepszych gatunkach.

Drukarnia wykonywa: Wszelkie roboty w zakres drukarstwa wchodzące, mianowicie: AFISZE, CENNIKI, CYRKULARZE RACHUNKI, PAPIERY LISTOWE i KOPERTY z FIRMĄ, KARTY WIZYTOWE i ADRESOWE, ZAPROSZENIA i t. p. — **Ma zawsze na składzie:** KSIĄŻECZKI zarobkowe robocze, TABELE, KONTRAMARKI, również wszelkie Książki i Druki fabryczne — podług przepisanej formy Inspekcyi Fabrycznej. — **Na nadchodzący Nowy Rok poleca:** KSIĄŻKI HANDLOWE w wielkim wyborze. Przyjmuje zamówienia na książki handlowe podług podanych wzorów. **Odwiedzenie mego składu nie obowiązuje do zakupów.**

Ceny bajecznie tanie.

OZDOBY CHOINKOWE w wielkim wyborze! **Połowa ceny w ostatnim tygodniu!**

Każdy odwiedzający otrzyma bezpłatnie kalendarzyk kieszonkowy na 1910 rok i rozkład jazdy kolejowej — zimowy.
2863—2

Drobne ogłoszenia.

A.A.A.A. Nauczycielki, nauczyciele, francuzki na posady stałe i na lekcye, freblanki, bony, gospodynię poleca biuro Rosciszewskiej, Przejazd № 14. 5265—4—4

A.A.A.A. Biuro pedagogiczno-rekomendacyjne Ludwińskiej (Piotrkowska № 92) poleca nauczycielki, nauczycieli różnej narodowości do lekcyi i na posady stałe; freblanki — wychowawczynie, ochroniarki, bony, gospodynie, osoby do towarzystwa, kasyerki, ekspedyentki, buchalterki. 5318 12-2

A!A!A! Wyjeżdżając sprzedam meble z kilku pokojów tanio: Kredens, 12 krzeseł, stół, otomans, szafy do ubrania, 2 łóżka z materacami, bieliźniarka z lustrem, toaletka, szafki nocne, umywalnia z marmurem, biurko, bibliotek, garnitur mebli, trema, obrazy, lampy i różne drobiazgi. Szkolna 23 m. 3. 5261 3 2

Agent inteligentny do odwiedzania składów aptecznych i sklepów kolonialnych na stałą posadę za prowizyę potrzebny. „Ekonomia", Piotrkowska 7. 5341—1

Do wynajęcia 3 pokoje z kuchnią od Nowego Roku. Konstantynowska 57. 5293—6-4

Kawiarnia w dobrym punkcie tanio do sprzedania, byle zaraz. Wiadomość w „Rozwoju". 5332c3p2

Mamka 2-miesięczna poszukuje miejsca. Pańska 85. Wiadomość u Kwiatkowskiego. 5348-2-2

Na gwiazdkę! Sprzedam niedrogo używany fotelik-wózek dziecinny. Widzewska 145, stróż wskaże. 5357—1

Potrzebni szewcy czeladzie na różną robotę. Wiadomość ul. Grosmana № 6 m. 1. 5356—4—1

Pokój do wynajęcia zaraz. Widzewska 109—16 front II-gie piętro. 5361—1

Podmajstrzy na angielskie warsztaty poszukuje miejsca. Nowo-Zarzewska № 9 m. 27. 5349—2—2

Pielęgnuję chorych w domach prywatnych. Widzewska 109 m. 16 II piętro. 5339—4c1

Poszukuję pokoju umeblowanego słonecznego, może być z całodziennem utrzymaniem w okolicach Dzielnej, Cegielnianej i Piotrkowskiej. Oferty „Rozwój" dla „Kobiety". 5363—3—1

Pokoju umeblowanego poszukuje nauczyciel przy ulicy Spacerowej, Benedykta, Andrzeja lub Zielonej. Zgłoszenia proszę pod literą B. do Administracyi „Rozwoju". 5345—2—2

Poszukuje posady człowiek z dobremi świadectwami, wszelkich wyrobów materyałów grabarskich cegielni ręcznych i maszynowych i dobrze znający się na wypalaniu cegły i wogóle na wszelkich robotach. Adres: Radogoszcz, ulica Ciemna № 16. Ignacy Przybyszewski. 5346—2-2

Potrzebna bona niemka do dzieci i pomocy w domu. Zarzewska № 65, szkoła. 5323—3—3

Panienka z 4-ro klasowem wykształceniem poszukuje miejsca kasyerki lub jakiej innej posady. Oferty pod G. M. w „Rozwoju". 5307—3—3

Potrzebna młoda, sympatycznej powierzchowności dziewczyna, znająca się na kuchni, na bardzo dogodnych warunkach. Wiadomość Piotrkowska 103 w podwórzu, „Zagon". 5338—3 2

Potrzebny pomocnik fryzyerski, zaraz. Konstantynowska 57. 5354—2—2

Pokój dla kobiety do wynajęcia zaraz, może być z meblami. Długa № 20 mieszk. 5. 5328 3-3

Potrzebna dziewczyna do dziecka i drobnej posługi. Wiadomość w „Rozwoju". 5306—5—4

Sklep rzeźniczy z całem urządzeniem zaraz do sprzedania. Wiadomość ul. Widzewska № 128. 5325—3—3

Sprzedam lub wypuszczę w dzierżawę dom z prawem na restauracyę. Wiadomość na miejscu. Właściciel restauracyi w Inowłodzu, poczta Tomaszów Piotrkowski. 5313—2-2

Specyalista, wyrobów olejnych i smarów fabrycznych poszukuje miejsca w fabryce. Wiadomość ulica Przędzalniana № 13 m. 39 2358—1

Sprzedam magiel. Ul. Przejazd № 55. 5364—2—1

Sklep z pokojem lub sam pokój do wynajęcia. Nowo-Cegielniana № 27. 5365—3—1

Sklep spożywczy oraz dwa magle zaraz do sprzedania. Wiadomość Długa № 5. 5327—3—1

Znaleziono rysunki dekoracyjne i meblowania mieszkań. Prawy właściciel może je odebrać w godzinach biurowych w Administracyi „Rozwoju". 5340—3—2

Z powodu zmiany interesu sklep kolonialny bardzo tanio do sprzedania. Brzezińska № 43. 5342—2—2

Zagubione dokumenty.

Andrzej Jagielski zgubił paszport, wydany z gm Leśmierz, pow. łęczyckiego. 5337—3—2

Zaginął paszport 1/12 na imię Józefa Macek, wydany z magistratu miasta Łęczycy. 5350-3-2

Zaginął paszport na imię Romana Jendrzejewskiego, wydany z gminy Wałowice, powiatu rawskiego. 5347 3 2

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Radkiego na imie Józefa Włodarczyka. 5343—3—2

Zaginęła metryka slubna na imię Józefa Scibiarka, wydana przez księdza parafii Łaznów. 5334—3—2

Zaginął paszport na imię Zofii Brutkowskiej, wydany z gminy Chodecz, gub. kaliskiej. 5362—1

Zaginęła karta od paszportu na imię Stanisława Kubasa, wydana z fabryki Karola Scheiblera. 5366—1

Zaginął paszport na imię Stanisława Apela, wydany z gm. Zelów, pow łaskiego. 5331—3-3

Zaginął kwit od paszportu na imię Stanisława Bryńskiego, wydany z fabryki Rozenblatta. 5308—3—3

Zaginął paszport na imię Wiktora Bruna, wydany z miasta Warszawy. 5335—3—2

Zaginął kwit od paszportu na imię Józefa Ochockiego, wydany z fabryki Haertiga. 5353—3-2

Zaginął paszport na imię Franciszka Rybickiego, wydany z gminy Grzybki, powiatu tureckiego. 5310—3—3

Zaginął kwit od paszportu na imię Antoniego Byszewskiego, wydany z fabryki Dessurmonta 5322—3—3

Zaginął paszport na imię Józefa Barburskiego, wydany z magistratu m. Błaszki. 5324—3—3

Zaginął paszport na imię Maryi Stejskiej, wydany z gminy Zelów. 5333—3-3

Zaginął paszport na imię Feliksa Kapica, wydany z gminy Grabica, powiatu piotrkowskiego. 5315—3—3

Zaginął kwit od paszportu, wydany z fabryki Szwejgerta na imię Jana Jendrycha. 5352—1

Zaginął paszport na imię Stanisława Chojnego, wydany z gminy Piaskowice. 5290—3—3

Potrzebny sklep

z pokojem lub wozownią w pobliżu Piotrkowskiej (w ulicach bocznych). Długa № 19 m. 1, zastać od godz. 8 do 10 i od 4 2877—3—1

Majątek ziemski do sprzedania na przystępnych warunkach, żadna rezydencya, sześć i pół włók ziemi, oraz młyn wodny, sześć stawów rybnych, ogród owocowy, budynki dworskie murowane w zupełnie dobrym stanie, miejscowość bardzo ładna, 14 wiorst szosą od Opoczna. Bliższych wiadomości udzieli Zagórowski, stacya Łódź-Chojny, telefon 1120. 2875—3 1

Z powodu wyjazdu z Łodzi

sprzedam plac

na przystępnych warunkach obok końskiego targowiska. Dowiedzieć się u właściciela Józefa Toboli, ul. Drewnowska № 63 na dole. 2879—3—1

Miejscowa przędzalnia szewiotu poszukuje **majstra** ewentualnie **podmajstrzego** do oddziału czesalni. Oferty uprasza się składać w Administracyi „Rozwoju" pod lit. „A. B C" 2859—3—2

!!! Uwaga !!!

Zwraca się uwagę na Zakład **garderoby męskiej**, elegancko i niedrogo wykonywanej przez firmę **J. KOZŁOWSKIEGO** 1346r Mikołajewska 21

Dr. M. Papierny

Akuszerya i choroby kobiece, b. ordynator warszaw uniwersyteckiej kliniki akusz. Przyjmuje do 10 r. i od 4½—6½ po poł. **Południowa 23.** 485d

Dr. I. Silberstrom

Ul. Promenada 13 róg Benedykta **Chor. weneryczne i moczopłciowe,** skóry i włosów. **Radykalne usuwanie zbytecznych włosów.** Przyjmuje: 12 — 2 15½—8 w. Panie: 4½—5½ po poł. W niedziele: do 2-ej po poł. 241r

Dr. Wacław Bernard

przeprowadził się na ulicę **BENEDYKTA № 9. Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.** (8½—12 r. i 5 — 7½ pp., panie od 4—5) 1761 r.

Ból głowy i Migrenę natychmiast usuwa **Migreno-Nervosin** Bezwarunkowo pewny i nieszkodliwy roślinny środek. Żądać w aptekach i skł. aptecz. tylko **oryginalnych** proszków po **10 k.** szt. — Pudełko **1.20** k. Główn. skł. T-w. Akc. L. Spiess i Syn 276rr100

Agatol

Poleca: Laboratorjum St. Górskiego, Warszawa Leszno 12.—Nagrodzony na 5-iu wystawach za skuteczne i hygieniczne działanie — tymolowy proszek, eliksir i pasta do czyszczenia zębów i konserwowania dziąseł, odznacza się silnym aromatem, dezynfekuje i odświeża jamę ustną, chroni zęby od przedwczesnego próchnienia i bólu, dając im zdrowy i biały wygląd Ceny: proszku 20 i 35 kop., eliksiru 30 i 50 kop., pasty 20 kop **Żądać wszędzie.** 1485—30—17

Ogłoszenie.

Zarząd Drogi Żelaznej Fabr.-Łódzkiej podaje do wiadomości, że niżej wymieniony bagaż i rzeczy zapomniane lub zagubione w obrębie drogi, a nieodebrane do dnia 1/14 grudnia 1909 roku będą przechowywane na stacyi Łódź-Fabryczna w ciągu 4-ch miesięcy od daty ogłoszenia, a następnie w razie nieodebrania, na zasadzie §§ 40 i 90 Ustawy Ogólnej Dróg Żelaznych Rosyjskich, będą sprzedane przez publiczną licytacyę:

A. Bagaż ze stacyj: Lublin № 6277; Marjupol № 12155; Warszawa №№ 996, 764 i 949; Humań № 278; Orenburg № 146; Poniewież № 8895; Odesa № 547.

B. Rzeczy znalezione w obrębie st. Łódź-Fabryczna: Parasole 2 (dwa), Busolka, Paczka w papierze. 2871-3 1

KAROL SOMYA

Łódź, Piotrkowska 192

Skład artykułów technicznych, Żelaza i Stali

POLECA

Żelazo handlowe we wszystkich gatunkach.
Żelazo fasonowe: **T**-eowe, belki, **U**-owe etc.
Blachy: stalowe, żelazne i cynkowe
Druty: żelazny, stalowy, mosiężny
Gwoździe, nity, śruby
Okucia, do drzwi i okien. 1462a

CODZIENNIE

Wspaniała „ŚLIZGAWKA"

na stawie za Leonhardta Rynkiem.—W niedziele i czwartki

KONCERT

Orkiestry 7-go oddziału straży ogniowej ochotniczej. 2876

Leczniea chorób skórnych i wenerycznych

Gabinet Roentgenowski i Światło-leczniczy

D-rów L. Falka, Z. Golca, St. Jelnickiego

WOLCZANSKA № 36.

Ogólne i pojedyńcze pokoje dla chorych od 2 do 5 rb.; ambulatoryum dla niezamożnych — płaca za poradę 60 kop.

Leczenie promieniami Roentgena, lampą Finsena i Kromayera. Prądy o wysokiem napięciu (Arsonvalizacya). Elektroliza, masaż wibracyjny i leczenie gorącym powietrzem Kąpiele elektryczne i sinusoidalne. Badanie krwi na syfilis i badanie mamek z wydawaniem świadectw.

Godziny przyjęć od 8—9 r., od 11¼—1¼ pp. i od 7—8; w niedziele i święta od 8—10 rano i od 12½ do 1½ po południu. 2145r

KAWIOR GRUBOZIARNISTY.

WŁASNA PALARNIA KAWY.

W. J. URBANOWSKI

Zgierz, ulica Długa № 87

Poleca na nadchodzące święta: **Wina** Węgierskie, stołowe wytrawne i stare maślacze. **Wina** francuskie białe i czerwone, Reńskie, Hiszpańskie, Szampańskie krajowe i zagraniczne oraz Krymskie białe i czerwone od 40 kop. butelka. **Wina** lecznicze Vermouth i St. Raphael. Koniaki, Likiery, Rumy krajowe i zagraniczne. Porter angielski. Towary kolonialne i Delikatesy tylko w dobrych gatunkach. KAWIOR Astrachański, Konserwy rybne i owocowe. Śledzie Królewskie — wspaniałe à 15 i 20 kop. sztuka. BAKALJE świeże, PIERNIKI po cenach fabrycznych.

Wyłączna sprzedaż na Zgierz Koniaku znanego ze swej dobroci **J-as Prunier & Co.** i Wina Szampańskiego **Montebello.**

UWAGA: P.P. Kupującym 10 but. Wina, Koniaku lub Likieru 11-ta butelka dodaje się gratis (wyłącza się Szampańskie). 2877—3

SMIETANKA „ROZENTOWO".

ŁOSOŚ ŚWIEŻY.

Doskonałe

Są Wina Chasta

Wina „Chasta" od 40 k. do 2 r. za but.

Skład w Łodzi ulica Piotrkowska № 99

2133

Dr. med. J. Leyberg

po wieloletnich studyach i praktyce w **klinikach Wiedeńskich,** osiadł w m. Łodzi, **Krótka № 5.**

Choroby weneryczne, moczopłciowe, skóry i włosów.

Panowie: 8—11 r., 5—8 pp.; panie 3½—4½; niedziele 9—1. 1489r

Dr. FRANCISZEK

KOZIOŁKIEWICZ

(senior (starszy)

Piotrkowska 103

Choroby wewnętrzne, dzieci i kobiece. Przyjmuje od 8—11 r. od 2½—4 pp. i od 7½—9 w. 1426r

Dr. Ignatiew

Specyalista chorób uszu, nosa i gardła

ulica Konstantynowska № 11 m. 5.

Przyjmuje od 11—12 rano i od 5—8 wiecz. codziennie. W niedziele od g. 10—1 w południe. 1054r

Dr. L. PRYBULSKI

CHOROBY SKORNE, WŁOSOW, WENERYCZNE (syfilis) I MOCZOPŁCIOWE (endoskop i cystoskop) I NIEMOCE PŁCIOWE.

Ul. Południowa № 2.

powrócił.

Przyjmuję od godz. 8—1 r. i od 4—8 w., panie od 5—6 po poł. 1420—r—

Dr. S. SZNITKIND

Srednia № 2

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe

Leczenie elektryzacyą i masażem.

Przyjmuje od g. 8—11 rano, od 5—8½ wiecz. 469-r

Dr. med. Z. Golc

chor. skórne i wenerycz.

PIOTRKOWSKA 86 m. 6. 799r

Dr. E. Sonnenberg

Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne

CEGIELNIANA 14.

Od g. 11—1 i 4—7½ w 76r

Dr. WATTEN

wyjechał.

Wraca 20 stycznia. 2858-2

Dr. D. Helman

POWRÓCIŁ.

Specyalista chorób uszu, nosa, krtani i gardła.

Przyjmuje od godż. 10—12 r. i od 5—7 w. MIKOŁAJEWSKA 4, obok Dzielnej. 762

Dr. A. STEINBERG

BENEDYKTA Nr. 3.

Zakład Ortopedyczno-Gimnastyczny (skrzywienia kręgosłupa, choroby stawów, mięśni i t. p.). Leczenie masażem (wibracya), elektrycznością (usuwanie włosów z twarzy za pomocą elektrolezy).

Gabinet Roentgenowski, (leczenie promieniami Roentgena exem'y, lupus'u, favus'a i t. p.)

Leczenie prądami elektrycznemi wysokiego natężenia (d'arsonvalizacya, choroby cukrowej, otyłości, zwapienia naczyń, podagry, arthritis etc. Leczenie gorącem powietrzem i światłem (czerwonem i fioletowem) chorób stawów, mięśni, neuralgii etc. etc. 1280-r

Specyalista chorób skórnych włosów, wenerycznych oraz niemocy płciowej

Dr. St. LEWKOWICZ

Leczenie elektrycznością, elektrycznym światłem i masażem wibracyjnym.

Badanie krwi przy syphilisie.

Zachodnia 33 (obok Lombar. akc.)

Przyjmuje od 9—1 i od 6—8 w., w niedziele od 9—3 Dla pań od 5—6 wiecz 114r

Specyalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych i dróg moczowych

Przyjmuję codziennie od 8 — 1 w południe i od 4 — 8 wieczorem; w niedziele i święta od 9 — 2 w poł.

Dla pań osobna poczekalnia.

Dr. B. Rejt,

ulica Srednia № 5. 149r

Dr. S. KANTOR

Specyalista chorób skórnych (włosów), wenerycznych (syphilis) i niemocy płciowej.

Krótka № 4.

Przyjmuje od 8—2 r. i od 6—9 wiecz., panie od 5—6 po. 1816

Dr. med.

Aleksander FABIAN

ul. Rzgowska № 3 (róg Górnego Rynku)

Choroby nerwowe i wewnętrzne.

Do 10 rano i od 4—6½. 2251r

Zarząd drogi żelaznej Fabr.-Łódzkiej

niniejszem podaje do powszechnej wiadomości, że na stacyi towarowej Łódź-Fabryczna w dniu 29 grudnia n. st. 1909 r. o godz. 10-ej rano, na zasadzie § 40 i 84 ogólnej ustawy rosyjskich dróg żel. będą sprzedane z głośnej licytacyi nie wykupione przez odbiorców towary, przybyłe w miesiącu grudniu 1909 roku za frachtami: Olkusz Nad. 4324 szmalec wieprzowy, Szlama Feldman; Rewel Poł. Z. 18841, 18842 i 18843 szproty wędzone, I. M. Lecsman, zaliczenia po 30 rb. na przesyłce; Erywań Zakasp. 1573 konserwy brzoskwiniowe, K. T. Mkrtjani; Rewel Poł. Z. 19042, 19048, 19047, 19046, 19045, 19044 i 19043 szproty wędzone, Łoding, zaliczenia po 28 rb. 50 kop. na przesyłce; Dąbrowa W. 135709, 135800, 135777, 135652, 135586, 135449, 135479, 135384, 135309, 135448 i 135581 węgiel kamienny, Towarzystwo Akcyjne Handlowo-Przemysłowe „Ł. I. Borkowski" dla Karola Schultza. Na stacyi Łódź-Chojny w dniu 27 grudnia n. st. 1909 r. o godzinie 3-ej po poł. towary przybyłe za frachtami: Konotop Poł. Z. 964 drzewo sosnowe łupane, Kutin, zaliczenie 29 rubli 50 kop.; Olewsk Poł. Z. 10676 i 10677 drzewo sosnowe łupane, F. Bułgak, konto L. Margulisa, dla Samuela Engla, zaliczenia po 50 rb. Na stacyi Łódź-Karolew w dniu 29 grudnia n. st. 1909 r. o godzinie 3 po południu towary przybyłe za frachtami: Romny L. R. 4606 słoma prasowana, Kapedan.

W razie, gdyby licytacya w dniach wyżej oznaczonych do skutku nie doszła, to powtórna ostateczna sprzedaż odbędzie się na stacyi Łódź Chojny 28 grudnia n. st. 1909 r. o godzinie 3-ej po poł., na stacyi Łódź-Fabryczna 30 grudnia n. st. o godz. 10-ej rano i na stacyi Łódź-Karolew tegoż dnia o godzinie 3 po południu. 2882

!!! ZUPEŁNA WYPRZEDAŻ !!!

WIN węgierskich, krymskich i innych gatunków. WÓDKI, LIKIERY i KONIAKI. — Ustępstwo 20 — 25%.

Tamże do sprzedania dwie szafy bufetowe i beczki od wina.

WIDZEWSKA 152 róg FABRYCZNEJ. 2815-3

Najwyższe zdziwienie

wywołują nasze kolosalnie tanie ceny na

Wyprzedaży Gwiazdkowej!

Damskie palta	dawniej 25.50	teraz	17.—
Bluzki jedwabne	„ 7.25	teraz	4.90
Halki jedwabne	„ 6.50	teraz	5.—
Halki alpagowe	„ 1.70	teraz	1.45
Szlafroki	„ 5.50	teraz	4.50
Paltociki dla dziewczynek	„ 10.25	teraz	6.50
Szale do teatru		teraz	2.80

Nadzwyczaj tanio!

Garnitury maryn.	dawniej 15.—	teraz	10.—
Palta zimowe	„ 24.—	teraz	18.—
Spodnie	„ 4.25	teraz	2.90
Kamizelki fantazyjne	„ 4.50	teraz	2.75
Garniturki dziec.	„ 3.50	teraz	2.75
Garniturki uczniowskie	„ 6.—	teraz	4.35

Niebywale tanio!

Futro damsk. z karakuł. kołnierz.	teraz	50.—
Futro męskie „ „	teraz	85.—
Żakiety z angiel. **kotika** 90 cm. długi	teraz	33.—
Żakiety „ „ 115 cm. długi	teraz	50.—

Schmechel i Rosner

Łódź, Piotrkowska 100.

2856

NOWOOTWORZONY SKLEP TOWAROW GALANTERYJNYCH i NORYMBERSKICH

K. JAROCINSKIEJ, Piotrkowska 123

Poleca: **WOALKI** od 35 kop., **RĘKAWICZKI, SERDAKI, TOREBKI** ręczne, **PORTMONETKI, Szale** gazowe i wełniane, **Zabawki.** Ceny przystępne.

2729—6—6

Bank Handlowy w Łodzi

podaje do wiadomości, że w piątek dnia 24-go grudnia r. b. wszelkie czynności biurowe załatwiane będą tylko do godziny 12-ej w południe.

2872

„Sanitas".

W środę, 29 Grudnia, o godzinie 6-ej wieczorem

W sali 3 oddziału straży ogn. ochotniczej

Mikołajewska № 54

OGÓLNE ZEBRANIE

członków Towarzystwa Sanitarnego obywateli m. Łodzi „Sanitas".

Porządek dzienny: 1) Sprawozdanie z dotychczasowej i przedłożenie projektu dalszej działalności. 2) Wybór 5-ciu członków do prowizorycznego zarządu. 3) Wybór 3-ch członków do sprawdzenia rachunków.

Osobom nienależącym do Towarzystwa, wejście na salę niedozwolone.

2865-3 **Komitet organizacyjny.**

Nieprawdopodobne, a jednak prawdziwe!

Proszę sobie przedstawić, że

w Specyalnym Magazynie

ubiorów męskich, uczniowskich i dziecinnych

R. Eichbaum & G. Schulz

Piotrkowska Nr. 97

można dostać palto zimowe z trwałego, modnego materyału na ciepłej podszewce już za . . rb. 16
Garnitury męskie od . . . . . „ 11
Spodnie kamgarnowe od . . . . . „ 4
Garnitury i szynele uczniowskie; ubranka i paletka dziecinne; fantazyjne kamizelki etc

Wszystko to po bajecznie nizkich cenach.

!!!Najlepsze źródło taniego kupna!!!

2767

Hurtowy skład piwa

BROWARÓW PAROWYCH

C. STRYCKI w RYDZE

poleca na nadchodzące święta wyborowe gatunki piwa, a mianowicie: Pilzeńskie, Monachijskie, Marcowe, Bock i Porter.

Skład: ul. Piotrkowska № 215

TELEFONU № 736.

2860-3-2